

[Udenrigsministeren.]

tror jeg, man kan sige med Sikkerhed, at det har været muligt at begrænse disse Vanskeligheder og at opnaa gunstigere Vilkaar, end man vilde have faaet, hvis man havde ladet det hele passe sig selv. Jeg skal sige nogle Ord om, hvordan Stillingen har været for de Lande, hvortil Hovedinteressen knytter sig.

For Englands Vedkommende har der hidtil ikke været Anledning til handelspolitisk Forhandling, idet man fra Englands Side indtil denne Dag ikke har lagt den regelmæssige Tilførsel til England Hindringer i Vejen. Alt er gaaet sin naturlige Gang — der kan være Markedsspørgsmaal og Konkurrencespørgsmaal fremme, men alt dette er Ting, der ikke har ført ind paa og ikke har kunnet føre ind paa egentlige handelspolitiske Forhandlinger. Forholdet har derfor ogsaa været det, at trods de ublide Vilkaar, hvorunder Englands Erhvervsliv for Tiden virker, er vor Udførsel af Landbrugsprodukter til dette Land alligevel i det sidste Aar blevet forøget særdeles meget. Hvis man saaledes sammenligner Tidsrummet fra 1. Januar til 9. Oktober i Aaret 1931 med det samme Tidsrum i 1930, er Udførselen for Smørrets Vedkommende, angivet i Tons, forøget fra 92 000 til 98 000, for Æg, angivet i 1 000 Snes, er Mængden forøget fra 28 000 til 34 000, og hvis vi tager Bacon og Flæsk, faar man Tallene 224.000 i 1930 og 284 000 i 1931. Det er beundringsværdigt, at det engelske Marked har kunnet optage en saa uhyre Forøgelse af Baconudførselen fra Danmark i en Tid, da alle Vilkaar i England er saa vanskelige, som de er, men naturligvis er det det almindelige Pristald, der har muliggjort, at danske Landbrugsprodukter kan naa ud i Kredse af den engelske Befolkning, som tidligere ikke var i Stand til at købe dem. Denne meget store Forøgelse af vor Landbrugsudførsel til England er det, der har bevirket, at trods Misforholdet mellem Pristallet for vore Udførselsvarer og Pristallet for vore Indførselsvarer, er den danske Handelsbalance og utvivlsomt ogsaa vor Betalingsbalance blevet opretholdt fuldt ud i Aaret 1931, i hvert Fald hidtil, ligesom Tilfældet var i 1930.

Man kan saa spørge, om denne Tilstand vil blive bestaaende i den nærmest følgende Tid, eller om vor Udførsel til England ikke vil blive hemmet paa en eller anden kunstig Maade. Herpaa er at svare, at dette kan vi jo i Øjeblikket ikke have nogen begrundet Mening om. Om en Uge er det maaske gørligt i nogen Grad at gisne med Hensyn til,

om vi vil komme til at staa overfor afgørende større Vanskeligheder i England. Der kan for det første blive den Vanskelighed, at der gennem den ene eller den anden Art af Indførselsbegrænsning — Told eller Kontingentering — bliver lagt lovmæssige Vanskeligheder i Vejen for vor Udførsel, men det er jo ogsaa muligt, der kan blive den Vanskelighed, at Forskydningerne mellem de forskellige Kræfter i England kan blive af en saadan Karakter, at de brede Lags Købeevne alvorligt nedsættes. Hvis en af disse to Muligheder indtræffer, er det klart, at Danmark vil komme til at staa overfor langt større Vanskeligheder i sit Handelsforhold til England, end Tilfældet er i Øjeblikket, men sige noget om Sandsynligheden derfor kan man ikke i Øjeblikket, muligvis heller ikke om en Uge, og end mindre kan man sige noget om, paa hvilken Maade man vil have Grund til at optræde i den Anledning.

Med Hensyn til det andet Hovedland for vor Udførsel stiller Forholdene sig ulige ugunstigere. I Aarets Løb er Stillingen for Tysklands Vedkommende blevet væsentlig forringet, ikke som Følge af, at man fra tysk Side har anvendt en Fremgangsmaade overfor os, som maatte fremkalde en saadan Forringelse — det har i hvert Fald i dette Aar ikke været det afgørende —, men som Følge af, at Levevilkaarene i Tyskland er blevet ringere paa Grund af den Nødtilstand, der hersker i dette store Folk, og som er bestemt af hele Landets Stilling overfor Omverdenen.

Et særligt Punkt vedrørende Forholdet til Tyskland har jo været Forhandlingerne om Mestbegunstigelsesprincippet og dette Princip Forenelighed med det Kontingentsystem, som Tyskland har søgt at anvende med Hensyn til Kreaturindførselen. Det ærede Medlem Hr. Holstein har sagt, at Forhandlingerne fra dansk Side er løbet ud i Sandet og ikke har bragt noget som helst Resultat eller haft nogen som helst Værdi. Jeg tror at kunne sige, at dette er en fuldkommen Misforstaaelse af, hvad der er foregaaet. I September Maaned i Fjor rejste vi fra dansk Side dette Spørgsmaal under Forhandlingerne i Genève. Vi pegede paa Vanskeligheden ved at forene Kontingentsystemet med Mestbegunstigelsesprincippet, og jeg for mit Vedkommende tilføjede: Man maa erkende, at saadanne Kontingenter kan anvendes paa en saadan Maade, at de ikke angriber Mestbegunstigelsesprincippet. Og derefter angav jeg den Fremgangsmaade, som efter min Mening vilde være fornøden, hvis de Stater, der nyder Mestbegunstigelsesret, skulde have deres